

Відповідно, будь-які орієнтири за фінансовими показниками для суб'єктів управління – контролюючих органів – у моделюванні цих випадків не передбачаються, залишаючи головним стратегічну мету, тобто:

$$\Pi^i = 0; m^*_k \neq 0. \quad (10)$$

Під час реалізації фінансових стратегій суб'єкти управління приймають нормативні документи, що стосуються особливостей обігу ФА. У зв'язку з динамічним розвитком законодавства суб'єкти управління змушені коректувати свої позиції в питаннях вибору стратегії модернізації. В подальшому необхідна розробка методології і розширення практики пошуку шляхів управління угодами з ФА, які б враховували спільні стратегічні цілі, дозволяли пропорційно задовольняти вимоги як учасників угод, так й суспільства. Разом з тим розвиток методів моделювання та наукового управління стратегіями фінансового ринку вимагає дослідження різноманітних форм участі різних суб'єктів управління з обліком правових, інвестиційних, територіальних та інших особливостей обігу активів на ринку, відпрацювання погоджених схем взаємодії в рамках сформованого господарського механізму.

Список літератури:

1. Дорогунцов С.І. Концепція і стратегія розвитку та розміщення продуктивних сил України / С.І. Дорогунцов, М.І. Фащевський, Л.Г. Чернюк // За ред. Дорогунцова С.І., Данилишина Б.М. – К.: РВПС України НАН України, 2003. – 304 с.
2. Реферативний огляд науково-дослідних робіт Науково-дослідного інституту фінансового права (2002 – 2010 роки) / за заг. ред. О.В. Солдатенко. – 2-ге видання, оновлене. – К.: Алерта, 2010. – 200 с.
3. Фінансова система регіонів : новітні погляди та перспективи / С.А. Безрука, Є.М. Борщук, Н.В. Васильєва та ін. – Київ - Севастополь: АМУ, 2012. – 444 с.
4. Звіти НКЦПФР за 2010, 2011, 2012, 2013 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tukv.ssmc.gov.ua.
5. Звіт НКРРФП за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tukv.ssmc.gov.ua.

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ФІСКАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ

*Лук'янюк М.Е., аспірант, державна навчально-наукова установа
«Академія фінансового управління», м. Київ, Україна*

Проблеми високої дефіцитності бюджетів призвели до виникнення фіскальних інститутів. Фіскальні інститути (ФІ) - це фінансовані, незалежні від держави органи, що мають повноваження виконавчої або законодавчої влади та забезпечують

безпартійний контроль та аналіз, і/або консультування з питань фіскальної політики та її виконання. Ключовими моментами цього визначення є два поняття: ФІ мають «наглядові» функції; вони мають поставлену діагностичну задачу оцінювання проекту до того, як він буде введений в дію (на відміну від установ державного аудиту, які виконують діагностичну задачу, але оцінюють проект після його введення в дію та експлуатацію) [2].

Запропоновані принципи покликані слугувати фундаментом для фіскальних інститутів. Принципи в змозі створити сприятливі умови, що забезпечують продуктивність даних органів і підтримують їх життєздатність у довгостроковій перспективі. Дані принципи згруповані за сімома основними категоріями: локальної приналежності; незалежності та безпартійності; повноважень; ресурсності; взаємодії із законодавчою владою; доступу до інформації; прозорості, зв'язку та оцінки.

1) Принцип локальної приналежності:

- Щоб бути ефективним та дієвим, ФІ вимагає серйозної національної відповідальності, цілеспрямованості і консенсусу по всьому політичному спектру. У той час як країна прагне створити ФІ, вивчаючи їх існуючі моделі та досвід інших країн, не варто забувати про індивідуальність фіскальних проблем для кожної країни. Дублювання інституту не принесе користі для країни, яка запозичила його, адже кожна країна має свої фіскальні негаразди.

- Місцеві потреби і місцеве інституційне середовище повинне визначити параметри для ролі та структури незалежних фіскальних інститутів. Їх основні характеристики, в тому числі конкретний захист, повинні бути узгоджені з нормативно-правовою базою, політичною системою та культурою країни. Функції ФІ повинні визначатися бюджетною системою країни і конкретними питаннями, які необхідно вирішувати.

2) Принцип незалежності та безпартійності:

- Безпартійність та незалежність - передумови для успішного функціонування фіскального інституту. Правдиво, що безпартійний орган не представляє проведений аналіз з політичної точки зору та завжди прагне продемонструвати об'єктивність і високу професійну майстерність. Це схиляє фіскальні інститути до звільнення від будь-яких нормативно-директивних обов'язків.

- Керівництво ФІ обирається на основі заслуг та технічної компетенції членів, які не повинні мати політичної приналежності. Обов'язки мають бути чіткими, включаючи професійну репутацію і відповідний урядовий або науковий досвід. Зокрема, це включає в себе перевірену компетентність в економічній сфері, державних фінансах та бюджетному процесі.

- Терміни перебування на посаді, число членів керівництва ФІ мають бути чітко визначені в законодавстві.

- Відповідальні члени ФІ мають повну свободу прийому та звільнення співробітників відповідно до місцевого трудового законодавства [1].

- Персонал обирається за допомогою відкритого конкурсу, заснованого на заслугах і технічній компетентності, обходячи стороною політичну приналежність. Умови праці мають бути узгоджені, відповідно до цивільного законодавства.

- Для подальшого підвищення незалежності, офіси незалежних фіскальних інститутів повинні бути фізично відокремлені від офісів виконавчої та законодавчої влади.

3) Принцип повноважень:

- Повноваження ФІ, в тому числі типи звітів і досліджень, які вони мають проводити, повинні бути чітко визначені в законодавстві.

- Фіскальні інститути повинні мати можливості для створення звітів та проведення аналізу за власною ініціативою. Крім того, вони повинні мати автономію визначати свою власну програму роботи в рамках своїх повноважень.

- Типові завдання, здійснювані незалежними фіскальними інститутами можуть включати (але не обмежуються) економічні та податкові прогнози; базові прогнози (за умови змін у політиці); аналіз виконання бюджету; контроль за дотриманням фіскальних правил або офіційних цілей та завдань; оцінювання основних законодавчих пропозицій, а також проведення аналітичних досліджень з обраної тематики.

4) Принцип ресурсності:

- Ресурси, що виділяються для таких органів повинні бути співрозмірні з їхніми повноваженнями для того, щоб вони могли виконувати свої функції належним чином. Асигнування для таких органів повинні надходити і використовуватись таким же чином, як і до бюджетів інших незалежних органів, таких як аудиторські фірми з метою забезпечення їх незалежності. Багаторічні бюджети можуть сприяти подальшому зміцненню незалежності ФІ та забезпечувати додатковий захист від політичного тиску [1].

5) Принцип взаємодії із законодавчою владою:

- Законодавчі органи виконують найважливіші функції звітності в бюджетному процесі країни. Незалежно від того, фіскальний інститут знаходиться під повноваженнями законодавчої або виконавчої влади, мають бути створені механізми для заохочення відповідної підзвітності законодавчого органу.

- Ролі ФІ по відношенню до парламентського бюджетного комітету, інших комітетів та окремих членів у плані запитів для проведення досліджень, повинні бути чітко визначені законодавством. Переважно, вони розглядають запити від комітетів і підкомітетів, а не окремих членів або політичних партій. Це особливим чином вірно для тих фіскальних інститутів, які створені в рамках юрисдикції органів законодавчої влади.

6) Принцип доступу до інформації:

- Часто спостерігається асиметрія інформації між урядом та ФІ незалежно від того, наскільки добре інститути взаємодіють з ним. Необхідність забезпечення доступу до інформації особливо важлива в країнах з традиційно високим ступенем непрозорості в державних розрахунках та офіційних прогнозах.

- Будь-які обмеження на доступ до урядової інформації мають бути чітко визначені в законодавстві. Належні заходи можуть бути введені в дію в якості захисту приватного життя (наприклад, конфіденційність платника податків) та таємної інформації в галузі національної безпеки та оборони.

7) Принцип прозорості, зв'язку та оцінки:

- Враховуючи, що прозорість державних фінансів є однією з ключових цілей фіскальних інститутів, у них є спеціальний обов'язок діяти максимально прозоро. Повна прозорість у їх роботі і діяльності забезпечує найбільший захист незалежності ФІ і дозволяє їм будувати довіру з боку громадськості.

- Незалежні фіскальні установи повинні розробити ефективні канали комунікації з самого початку, особливо із засобами масової інформації, громадянським суспільством та іншими зацікавленими сторонами [1].

В Україні є доцільним створення незалежних фіскальних інститутів одночасно із запровадженням фіскальних правил щодо збалансування державного бюджету протягом економічного циклу. Дані інститути мають бути побудовані на принципах описаних вище. Слідуючи даним принципам, фіскальні інститути в змозі стати необхідною ланкою фінансової системи для досягнення фіскальної стабільності та покращення ситуації в країні.

Список літератури:

1. OESD principles for independent fiscal institutions [Electronic resource]. - Mode of access: http://www.pbodpb.gc.ca/files/files/Revised%20IFI%20Principles_EN%20-%2013-Feb-13.pdf.
2. Calmfors, L. – Wren-Lewis, S. (2011): What should fiscal councils do? CESifo Working Paper, Series No. 3382.

ФОРМУВАННЯ ВЛАСНИХ ДОХОДІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

*Насібова О.В., старший викладач кафедри «Фінанси і кредит»,
Харківський інститут фінансів Українського державного університету
фінансів та міжнародної торгівлі, м. Харків, Україна*

Дослідження в сфері пенсійного забезпечення свідчать про важливість фінансового забезпечення солідарного рівня пенсійної системи України, який залишається основною складовою соціального захисту непрацездатних громадян. Проблеми формування доходної бази Пенсійного фонду України (ПФУ) залишаються не у достатній мірі вирішеними. Це пов'язано з багатьма причинами, які комплексно проявилися на нинішньому етапі соціально-економічного розвитку країни.

Основна частка надходжень з яких формуються доходи ПФУ складають власні доходи, розмір яких з кожним роком збільшується. Але коштів у ПФУ на здійснення